SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:302

av Dan Hovskär (KD)

Utredning av möjligheten att bygga en turbin från Vänern till Bohuskusten

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att bygga en turbin från Vänern till Bohuskusten för att få en stabil energiförsörjning och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att bygga en turbin från Vänern till Bohuskusten för att få en stabil energiförsörjning och tillkännager detta för regeringen.

Regeringen bör få i uppdrag att utreda möjligheten att bygga en turbin från Vänern till Bohuskusten och havet. Detta för att få mer stabil energiförsörjning för Sverige och framför allt för Västsverige. Speciellt skulle denna turbin och vattenkraft kunna vara användbar till att ta bort dalar i energisystemet, när varken vinden blåser (vindkraft) eller solen skiner (solenergi). På så vis skulle den kunna hjälpa till att stabilisera eltillgången i västra Sverige.

Det är 44 meters fallhöjd mellan Vänern och havsnivån. Sträckningen behöver noga utredas, men till exempel mellan Vänersborg och Uddevalla är det under 2,3 mil. Sverige är i stort behov av att öka tillgången till energi och detta skulle kunna vara en del av flera lösningar på den frågan.

Vattenkraft är en av de äldsta formerna av förnybar energi och har använts för att producera elektricitet i över 2 000 år. Den utnyttjar energin från rörliga vattenmassor för att generera elektricitet t.ex. genom att använda den direkt för att driva en turbin. Vattenkraft är en av de mest effektiva och kostnadseffektiva förnybara energikällor som finns tillgängliga idag.

En vattenturbin är en turbin som utvinner energi ur vatten i rörelse. Den används framför allt för elproduktion. En vattenmassa som befinner sig på en högre nivå än

omgivningens har potentiell energi (lägesenergi). Omvandlingen av denna lägesenergi i arbete, oftast för drift av elgeneratorer, sker i vattenkraftverk.

Vänern är Sveriges största sjö och Europas tredje största sjö. Från Vänerns utlopp fortsätter vattnet via Göta älv och Nordre älv till havet. Men det går inte att bygga denna nya tilltänkta turbin i Göta älv, på grund av att det måste vara ett jämnt flöde för att minimera rasrisken i älvområdet. Några vattendrag som rinner till Vänern är Klarälven, Gullspångsälven, Upperudsälven, Byälven, Norsälven, Tidan och Lidan.

Vänerns avrinningsområde är cirka 46 830 km² stort. Med en yta på 5 450 km² och volym på 153 km³. Den ligger 44 meter över havet. Avrinningsområdet har en sjöprocent på 35,7 %. Det finns alltså en stor potential att bygga en turbin som skulle kunna utnyttja denna naturresurs från Vänern till Bohuskusten och det förtjänar att utredas som ett sätt att öka den planerbara och fossilfria elproduktionen.

Dan Hovskär (KD)